

HET VERHAAL VAN MIJN OUDERS VOND IK IN EEN BRANDKAST

door **Alies Boenders**

DIEMEN, maart 2022 – Hij is nog niet zo lang bezig met zijn eigen familiegeschiedenis. Henk Camping (Batavia, 1949) begon zich pas een beetje te verdiepen in zijn Indische achtergrond toen hij in 2012 met pensioen ging. Wat volgde, na de eerste voorzichtige stappen met het uitzoeken van zijn stamboom, was een confrontatie met een nooit besproken familieverleden. Henk Camping vond uiteindelijk zijn weg in dit proces van optekenen en verwerken door als bestuurslid actief te zijn voor Stichting Tjidengkamp.

Hij is sinds 2018 voorzitter van de stichting, die jaarlijks de Tjidengkamp Reünie organiseert voor alle betrokkenen en hun nazaten. Dit jaar vindt het plaats op 22 mei en weer op de vaste locatie in de Kumpulan op Landgoed Bronbeek in Arnhem. Henk: 'Ik was zelf eerst gewoon bezoeker van de reünie. In 2016 of 2017, ik weet het niet meer precies. Ik ging met mijn dochter. Je moet weten dat het Tjidengkamp eigenlijk een zogenaamd beschermde wijk was in Batavia waar de Japanse bezetter Nederlandse vrouwen en kinderen interneerde. Er zaten in 1945 meer dan 10.000 mensen. Dus in de zaal had men tafels staan met straatnamen. Zodat men elkaar misschien toch nog kon vinden.'

Henk ging pas met zijn achtergrond aan de slag na zijn pensionering ('Ik had toen tijd'). Eerst zocht hij zijn stamboom uit en dat slaagde wonderwel: 'Ik kon de voorouders traceren tot 1720! Maar mijn dochter merkte toen op dat ze eigenlijk veel liever wilde weten hoe het nu met opa en oma zat en hun Indische achtergrond. Opa en oma zijn mijn vader Egbert Camping en mijn moeder Toos van der Giessen.' Zoals zo vaak werd er thuis nooit over het oorlogsverleden gesproken. Tot de vader van Henk overleed in 1979. Henk vertelt: 'Bij zijn spullen zat een brandkastje, dat ik kreeg na het overlijden van mijn moeder in 1997. Pas in 2012 heb ik het geopend en toen vond ik allerlei papieren, onder andere een beschrijving van zijn leven. Mijn vader was na zijn eerste hartaanval ('nu heeft de Jap mij toch nog te pakken') voor zijn oorlogstrauma's in behande-

ling van een klinisch psycholoog die hem adviseerde zijn leven te beschrijven. In die notities staat van alles, van nummerborden van zijn auto's en de aanval op Pearl Harbor in 1941 tot aan de eerste doden die hij zag bij een bombardement in Medan. Vader was dienstplichtig militair en was als krijgsgevangene tewerkgesteld aan de Birmaspoorlijn. Ook daarover schreef hij. En ik trof brieven aan uit 1951 en 1954 die hij schreef naar allerlei instanties om allerlei vergoedingen te krijgen voor verwaterde pensioenopbouw en uitbetaling van zijn achterstallig soldij.'

- ① Ansichtkaart uit Palembang met op de eerste etage Coiffeur W. v.d. Giessen.
- ② Mijn moeder in de kapperszaak van haar vader in Palembang.
- ③ Opa Van der Giessen staande tweede van rechts.
- ④ Werknemers van Geo Wehry na de oorlog in Singapore. Mijn vader staande uiterst rechts.

Als krijgsgevangene werd vader Egbert Camping naar Saigon gestuurd nadat de twee Birmaspoorlijnen elkaar bij de Drie Pagodenpas hadden ontmoet. Daar moest hij dwangarbeid verrichten aan het vliegveld Phu My, (inclusief massagraven graven; inclusief zijn mogelijk eigen graf).

- ⑤ Singapore, 6 februari 1946
- ⑥ Huwelijk Egbert en Toos
- ⑦ Egbert en Toos, Willem en Henk, 1949
- ⑧ Toos, Willem en Henk

ting Pelita en kwam uiteindelijk bij maatschappelijk werker Robert Lloyd, van wat toen nog de Basis (Nu: Nederlands Veteraneninstituut) heette, terecht. Ik heb me ook bij de INOG aangesloten.'

En nu dus ook, sinds 2018, actief voor Stichting Tjideng en de jaarlijkse reünie. De bijeenkomst voorziet nog steeds in een behoefte, ook al wordt de groep die het meemaakte steeds kleiner. 'Je ziet de groep tweede en derde generatie steeds groter worden. Er is nog een deel dat zelf in het kamp zat, maar die groep bestaat uit mensen die toen kleuter waren of hooguit tiener. We houden altijd zaalgesprekken. Dan vertellen deze kinderen van Tjideng bijvoorbeeld hoe ze hun verjaardag vierden, of hoe ze naar school gingen. Dan kunnen de tweede en derde generatie bezoekers zich een beeld vormen van het soms onvoorstelbare leven in het kamp. Voor hen moeten de verhalen verteld blijven worden.'

Na de Japanse capitulatie werd Egbert Camping ingezet als militair om de Fransen te beschermen tegen onafhankelijkheidsstrijders. Henk: 'Net als in Nederlands-Indië de Nederlanders na de Japanse capitulatie dachten hun oude leven weer op te kunnen pakken, dachten de Fransen dat ze weer terug konden komen in Frans-Indochina.'

Uiteindelijk troffen de ouders van Henk, die toen nog verloofd waren, elkaar op 7 februari 1946 in Singapore. Moeder Toos van der Giessen kwam uit het Tjideng-kamp waar ze eerst geïnterneerd zat, en daar later moest blijven om beschermd te worden tegen de nationalist. Toos van der Giessen kwam oorspronkelijk uit Garut op West-Java en was de dochter van twee Nederlandse ouders. Haar vader was kapper. Henk vertelt verder: 'Coiffeur de Gendt in Batavia heeft zijn overtocht voorgeschoten. Vervolgens had hij een eigen kapperszaak in Semarang, Garut en Palembang. Ze hadden het niet breed en pasten niet in het plaatje van de rijke totoks. Ze moesten hard werken. Mijn vader Egbert kwam in 1922 naar Nederlands-Indië en ze hebben elkaar in Palembang ontmoet.'

Uiteindelijk vluchtte Toos van der Giessen met haar vader naar Batavia vanwege de oorlogsdreiging en werd geïnterneerd in Tjideng: 'Dit kamp staat te boek als het kamp met het meest onmenselijke regime.

Mijn moeder was 22 jaar. Ze had voor de oorlog een Rode Kruiscursus gevolgd en werkte in Tjideng als een soort verpleegster. Ze heeft het overleefd en kon gelukkig mijn vader weer ontmoeten in Singapore.'

Die ontmoeting was dus op 7 februari 1946, zo weet Henk uit de notities van zijn vader. En ze trouwden op 16 februari, een paar dagen later. Henk laat op zijn smartphone trouwfoto's zien van zijn ouders: 'In die tijd werd het afgeraden om zo vlak na de oorlog te trouwen. Kennelijk had men toch door dat de herinneringen aan de oorlogsverschrikkingen zo vers waren dat dit niet een goede basis was voor een huwelijk. Maar zij deden het toch. Op deze foto is te zien hoe mijn moeder trots lacht.' Henk laat nog een foto zien en raakt daarbij geëmotioneerd: 'Maar dan deze foto waarop ze elkaar aankijken. Dan zie ik wat anders, geen trots en blijdschap. Ze kijken elkaar aan en vragen zich na ruim drie jaar af. Wie is die man en wie is die vrouw?. Het voelt ongemakkelijk.'

In 2014 ging Henk voor de allereerste keer naar de Nationale Indiëherdenking in Den Haag. 'Ik wist niet goed wat te verwachten maar het was een soort thuiskomen. Ik ken deze mensen, dacht ik. Het was ook een periode waarin het door dat familieonderzoek niet zo goed ging met mij. Ik was heel emotioneel. Ik heb hulp gezocht bij Stich-

Henk Camping schrijft een boek over zijn ouders en Indische achtergrond. Het blijft hem fascineren. 'Je onderzoekt wat er is gebeurd. Maar wat mij het meest bezighoudt is wat mijn ouders toen dachten. Voor de oorlog, tijdens de oorlog en daarna. Dat hebben ze mij nooit verteld. Uit liefde, weet ik nu. Omdat ze de kinderen niet willen belasten. Begrijpelijk, maar ik pak het anders aan. Dit boek is voor mijn dochter.

Bent u een 'kind van Tjideng' of een nazaat van iemand die in Tjideng geïnterneerd heeft gezeten? Dan bent u op 22 mei welkom op de Tjideng Kamp Reünie. Informatie: www.tjidengkamp.nl